

481

Band V, 2, 3.1.8 - 4.9.4

Pål Östborg eller Pål i Rengen dom säger mest det. Född i Löv-
höjden, 1882 den 27 mars.

- När kom du hit

- Jag minns inte dagen men jag var 15 år när jag flyttade hit.

Föräldrarna köpte det här stället.

- När började du flotta då?

- I 18-årsåldern då.

- V^r det här du började?

- Ja det var här. På spelflotten, brunn som dom kallade den.

- Ni for och drog timret då med den

- Ja

- På dom där flottarna hur hade ni med mathållningen

- Det var till att ha matsäck på prämen det.

- Kokade ni kaffe där

- Nej det var bara timmer.
- Men uppå det brukade dom lägga en hälla.
- Nej iv hade intet det.
- När ni började fanns det inga andra arbeten att ta till än flottning
- Nej det fanns inga förtjänster på den tiden.
- I skogen hade man 18 öre stocken första året och i flottningen 18 öre timmen. Förmannen hade 20 öre
- Var ni med som förman
- Nej jag var flottare först men sista åren var jag liksom förman.
- När ni var i flottningen så hade ni matsäck med er vad hade ni för matsäck?
- Ja det var allt möjligt den billigaste maten som man kunde ha.
- Lagade ni iden
- Ja man for in till land vid tillfälle och lagade och kokade kaffe.
- Och arbetsdagen var lång?
- Ja det var inget bestämt den kunde räcka i två dagar den. och 2 1/2 ibland på spelflottarna om det var dåligt väder. man kunde ju inte lämna den.
- Har det blivit bättre och bättre undan för undan tycker du
- Ja
- Ni tyckte att det var bättre på slutet.
- Ja när man fick två öre mer i timmen så var det ju bra.
- Sedan har ni bott här hela ert liv
- Ja hela tiden ja.
- Och blivit norsk medborgare
- Jada.
- ~~Än~~ Än far och mor var dom från Jämtland dom.
- Ja det var dom, dom var barnfödda.
- Och här har dom odlat det här torpet undan för undan.
- Ja det var jord här när dom flyttade hit och skog runt husen 500 kronor för huset på aktion. Och så tog dom skog och byggde

- Ja

→ Än i flottningen då hur fick ni avlöningarna då?

- Ja det var obestämd tid ibland kunde man få vänta länge och ibland det var ingen bestämd tid.

- Var det någon faktor som kom upp med avlöningen?

- Ja det var faktor här på den tiden som var upp och avlöna då. Jag minns inte namnet på honom man har dåligt minne när man börjar bli gammal.

- Det hörs ju inte som det är något stort fel på det.

- Jo det är det nog men det blir inte bättre för att man kl^agar inte.

→ När ni var ute på spelflotten hjälpte ni till med kosten

- Nej man fick hålla sig kost var och en.

- Tog ni ägg av andfåglarna ock så

- Jo det hände ju det också det var en del som gjorde det.

- Tyckte ni att dom smaka de bra

- Ja dom var lika bra som hönsägg.

- Söndagarna hade ni ledigt då eller körde ni på

- I början så fanns det inga roddbåtar där då. Man arbetade mest på söndagarna. Var man på sjön så måste man ju gå fram även om det var söndag också.

- Så ni hade inga bestämda arbetstider?

- Nej det var vädret som bestämde tiden.

Under senare år då när ni var med i flottningen när slutade ni flottningen här.

- Jag minns inte årsdagen.

→ Håll du på något medan Magnusson var här.

- Ja ett år. sedan blev det ju slut på det här då.

- Du slutade på 70-åren då.

- Ja 1948 var sista året.

- Ja du var nästan uppe i 70 år. Hur kändes det att sluta då?

- Ja det gick bra det ett år tog jag all flottning då arbetade jag inte själv utan for bara mellan.

- Hade du ackord på flottningen och lejde eget folk?
- Ja
- Var det betalt per bit då?
- Jag tror det var en summa ett för allt. Det var bara ett år jag hade all flottning.
- Du lejde flottare då och såg till att dom arbetade riktigt.
- Ja
- Blev det något över så att ni kjänade någonting
- Nej det blev nog inte något vidare. Man klarade sig väl på det. det blev väl litet mer än om man hade varit flottare.
- Än så här i gränsbygderna mellan Norge och Sverige har ni haft något krångel med det har ni haft några svårigheter.
- Nej men vid unionsupplösningen var det krångel förstås. mellan Norge och Sverige men det gick över. Men nu har det gått över så att det är samma folk nu. Det hände att dom kallade mej för Svensk djävel. Jag pratade ju svenska jag.
- Hade ni några smuggelhistorier mellan
- Nej
- Har det aldrig varit något sådant
- Nej inget nämnvärt i alla fall.
- Under senare kriget då blev det väl litet besvärligare då?
- Ja det var krångligt på många sätt då. Med matförhållandena
i
man fick inte tag på något från Sverige då inte, det var stängt. Och här började det blev litet. det var svårt att importera något från utlandet. så det var många som hade dåligt med matställen.
- Hade ni obehag utav ockupationen
- Nja inte var det väl så trevligt inte. Tyskarna var hit och skulle ta huset här också.
- Skulle dom ha förläggning här då
- Jag vet inte vad dom tänkte men dom skulle ha huset. Och han var så högröstad han skrek så förbannat. Jag hade hört att dom brukade fara och ta hus så jag visste om det där. Dom kom på vintern någon

gång och körde upp på gården här och han kom emot mig och skrek och prata men jag förstod inte tyska inte. Men jag förstod så mycket att dom tänkte ta huset och bo här. Och jag sa att mitt hus tog dom i alla fall inte. Och dom knöt näven upp i ansiktet på mig, men det hjälper inte det här huset tar dom inte. Han hade varit i Norge så länge så han förstod vad jag sa. Men jäklar anacka vad han skrek. Men då for dom strax bortanför här och ville låna det huset. Så kom länsman hit och skulle skrämma mig men det blev ingenting av det.

- Var han norsk han

- Ja nacist

- Var det Norling det

- Ja han var på Stenkärr då och länsman blev tagen han också.

- Kände ni länsman Sul också

- Ja jag blev litet bekant med honom. Ja han var tullare till att börja med Det var en som hette Sul som var tullare tillfälligt.

- Det var en som var länsman han var där nere. Hette det Verdal.

- Ja

- Gick det bra sedan med tyskarna här då?

- Ja dom gick till övergården och skrämde dom så dom flyttade därifrån och då tog dom det huset. Men dom hade ingen telefon så dom var hit och skulle ringa jag blev förbannad jag. På den tiden var det en balk här av balkar jag hade telefon på ena väggen och batteriet på ena sidan väggen. Jag tog och skruvad ur batteriet jag. Så kom han som skrek så jäkligt och skulle ringa till Nordli till förläggningen och så fick han aldrig något svar förstås. Jag satte mig här jag och han tittade på mig och skrek då gick han på tullstation och ringde där då.

- Var det mycket norskar som höll med dom eller

- Här i Nordli var det några stycken nacisterna men det var inte något vidare dom fick inte några många här inte

- Dom patrullerade rätt mycket här.

- Nu är det där bortglömt det nu så att ni liksom inte bryr er om det där nu.

- Nej. Det var en gränsvakt som kom hit det var när jag var gränsvakt det och så gick det inte något bra det där inte han skulle följa mig bort till gränsen När vi kom till skogen så skulle vi kliva över en tråhage och jag rev sönder byxorna och jag sa att jag måste ta på mig några kläder. Nej det behövdes inte. tällaren Sivertsson fick vara med också. och 100 meter innan vi nådde gränsen och så skulle vi gå då. Sivertsson stanna med bilen och när vi kom till gränsen så stod en vakt vid vägen där och han började prata med honom då fylkesman om trafiken om norskar som for till Sverige och sådant där. Och den där vakten som var där han var bekant han och han sa att han aldrig hade sett några norskar som hade gått över gränsen.

- Var det en tysk det?

- Ja eller en nacist som fylkesman. När vi kom tillbaka så stannade han där och tog en fin flaska whisky för att det skulle bli resultat men det blev ingen ändring. På den tiden var jag ordförande i kommunen jag vet inte om han hade fått reda på det på något vis i alla fall så blev han flyg förbannat föratt han inte fick mig till nacist. Han tog flaskan och gick och talade om för mig att jag var oduglig som ?ordförande. $\frac{3}{4}$

- Nu på ålderdomen jagar eller fiskar ni något nu då?

- Jo pojkarna brukar jaga men inte jag men i yngre år brukade jag vara på harjakt mycket

- Och så vårskytte ni var väl ut och sköt tjäder på våren Dom spelade väl här uppe på sjön orrarna.

- Ja orrarna jag.

- Och tjäderna uppe i skogen

- Ja

- Befolkningen här har dom trott mycket på vittorer och så här.

- Nja det tror jag inte.

- Har ni aldrig trott på något själv heller.

- Nej

- Så ni har aldrig fått någon hjälp i flottningen för bättre väder och vind och så.

 $\frac{3}{4}$

- Nej

- Ni har aldrig köpt medvind, dom gjorde så att dom slängde en slant när dom skulle ha medvind.

- Ja men det är slut på det nu. Men vi blev inbjudna till Grines och satt där i 3 månader.

- I fängelse?

- Ja 5 dagar och sedan skulle vi åka upp till Narvik som gisslan, men det blev något rackartyg med tåget på järnvägen så det var bara över natten vi bodde där. och sedan till Oslo

- Hur blev ni behandlade där då?

- Ja det var litet jäkligt det var dåligt med mat och annat.

Och så skulle man göra något slag, Dom hade en jäkla massa kastvec på ena sidan fängelset där, det var ett djävla stort område, så skulle man bära kastveden det var väl 500 km meter och så skulle man lägga upp den där fint då. Det gick en vakt efter och han bar revolver förstås. Sedan vi hade burit all ved så skulle vi bära all ved tillbaka. på samma ställe som vi hade tagit den.

- Det var ganska meningslöst arbete det. Hur kändes det att komma därifrån sedan då?

- Det blev fred strax efter det var mot slutet det där, Men det var jäkligt det var ju revolverarna i närheten nästan jämt. Man skulle excersera där också man skulle ställa upp allihop man jag gav fan i det och tog och gick tillbaka till baracken jag. Och dom sa ingenting

- Det var väl vid Fredsslutet som ni slapp ut från Grini

- Ja bara någon dag i förväg.

*barack
slut*